

Opgave 5

Accijnzen, de grens bereikt?

In de periode 2002 tot en met 2012 is de accijns op een flesje bier met ruim 78% verhoogd. Volgens de Vereniging van Bierbrouwers (VvB) hebben de accijnsverhogingen geleid tot prijsverhogingen en omzetsdalingen van flesjes bier in de supermarkten. Omdat de VvB wil dat de laatste accijnsverhoging door de staatssecretaris van Financiën wordt teruggedraaid, heeft de vereniging onderzoek laten uitvoeren naar de gevolgen van de accijnsverhogingen.

- 1p 22 Gaat de VvB uit van een prijselastische of prijsinelastische vraag naar flesjes bier? Verklaar het antwoord op basis van bovenstaande tekst.

Gebruik bron 1 bij de vragen 23 en 24.

- 2p 23 Noem een ander soort belasting waarvan de Nederlandse overheid de opbrengst kan mislopen als gevolg van het grenseffect. Licht het antwoord toe.

- 1p 24 Neem de tekst in bron 1 bij het substitutie-effect over op je antwoordblad en vul deze zo aan dat dit effect juist wordt weergegeven.

Gebruik bron 2 en 3.

- 2p 25 Bereken hoeveel procent de verkoopprijs van een flesje bier in Nederland hoger is dan in Duitsland als de toegevoegde waarde in beide landen gelijk is.

De staatssecretaris van Financiën is niet van plan de laatste accijnsverhoging op een flesje bier terug te draaien en doet de volgende twee uitspraken.

uitspraak 1:

“De prijs van een flesje bier is in de periode 2002 - 2012 minder gestegen dan de consumentenprijsindex.”

uitspraak 2:

“De bierconsumptie is de afgelopen periode gedaald omdat de leeftijdsgrens, waarop alcohol mag worden geconsumeerd, is verhoogd.”

Gebruik uitspraak 1 en bron 4.

- 2p 26 Is uitspraak 1 van de staatssecretaris juist? Licht het antwoord toe met een berekening

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

Gebruik uitspraak 2.

- 2p 27 Maak de onderstaande tekst economisch correct.
Als gevolg van de accijnsverhoging zal de ...(1)... van een flesje bier ...(2)... verschuiven.
Als gevolg van de verhoging van de leeftijdsgrens waarop alcohol geconsumeerd mag worden zal de ...(3)... van flesjes bier ...(4)... verschuiven.
Kies uit:
bij (1) aanbodlijn / vraaglijn
bij (2) naar boven / naar beneden / niet
bij (3) aanbodlijn / vraaglijn
bij (4) naar links / naar rechts / niet

Opgave 5

bron 1 conclusies uit het onderzoek

Accijnsverhogingen op flesjes bier leiden tot een omzetsdaling bij supermarkten en tot minder belastingopbrengsten, zoals btw en accijns, bij de Nederlandse overheid. Dit wordt veroorzaakt door het grenseffect en het substitutie-effect.

grenseffect:

bij een doorberekening van de accijnsverhoging in de prijs van een flesje bier zullen consumenten een deel van hun bieraankopen bij supermarkten over de grens in Duitsland en België gaan doen.

substitutie-effect:

bij een doorberekening van de accijnsverhoging in de prijs van een flesje bier zullen consumenten...

bron 2 opbouw van de verkoopprijs per flesje bier van 0,3 liter in 2012

* btw wordt berekend over het totaal van de toegevoegde waarde en accijns

bron 3 accijnstarieven en btw-percentages in Nederland, België en Duitsland in 2012

Land	Accijns per 100 liter bier	btw % bier
Nederland	€ 35,90	21 %
België	€ 20,33	21 %
Duitsland	€ 9,44	19 %

bron 4 prijsontwikkeling van een flesje bier en het CPI, periode 2002 - 2012

